

MINISTERIET FOR BØRN, LIGESTILLING,
INTEGRATION OG SOCIALE FORHOLD

Folketingets Retsudvalg

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 7. oktober 2014

Tlf. 33 92 93 00
Fax. 33 93 25 18
E-mail sm@sm.dk

Under henvisning til Folketingets Retsudvalgs brev af 5. maj 2014 følger hermed ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forholds endelige svar på spørgsmål nr. 998 (REU alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Lauritzen (V).

Ansvarlig: CAW
Sagsnr.2014 - 3975

Spørgsmål nr. 998:

"Vil ministeren redegøre for reglerne for udgang og frigang for landets sikrede ungdomsinstitutioner herunder oplyse, i hvilket omfang disse anvendes på de enkelte institutioner?"

Svar:

Jeg kan generelt oplyse, at børn og unge på sikrede og særligt sikrede afdelinger skal have adgang til at opholde sig i frisk luft mindst 1 time dagligt, når de opholder sig på den sikrede afdeling udover 24 timer, jf. magtanvendelsesbekendtgørelsens § 33, stk. 2. Placering for en kortere periode uden for afdelingen kan forekomme under forudsætning af tæt voksenkontakt.

Regler om ophold uden for en sikret afdeling og regler om udgangstilladelse for unge i sikrede afdelinger i varetægtssurrogat, der afsoner en dom eller en ungdomssanktion er fastsat i magtanvendelsesbekendtgørelsens § 33 og bekendtgørelse nr. 200 af 25. marts 2004 om udgangstilladelse m.v. til personer, der er anbragt i hospital eller institution i henhold til strafferetlig afgørelse eller i medfør af farlighedsdekret (udgangsbekendtgørelsen).

Kommunalbestyrelsen i barnets eller den unges opholdskommune kan, efter indstilling fra institutionens leder, træffe afgørelse om, at børn og unge, der er anbragt af sociale årsager eller afsoner en dom efter straffuldbyrdelseslovens § 78, stk. 2, jf. magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 1-3 og 5, under ophold på sikret afdeling, for en kortere periode kan placeres uden for afdelingen, hvis placeringen er sikret via en tæt voksenkontakt, jf.

magtanvendelsesbekendtgørelsens § 33, stk. 3. Afgørelse herom kan for unge, der afsoner en dom, jf. magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 5, kun iværksættes med samtykke fra Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Der er ikke fastsat en grænse for, hvornår der er tale om en kortere periode. Institutionens leder eller dennes stedfortræder skal foretage en afvejning af den konkrete situation, herunder af hvornår formålet med en sådan placering anses for opnået.

Formålet med en placering uden for institutionen kan være et forsøg på at etablere en bedre kontakt til barnet eller den unge eller at adskille en meget voldelig ung fra de øvrige unge på afdelingen.

Hvis barnet eller den unge er anbragt på den sikrede afdeling af sociale årsager efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 1-3, dvs. børn og unge, der har ophold som følge af farlighedskriteriet, socialpædagogisk observation eller længerevarende behandlingsforløb, kan institutionens leder tillade, at den unge beskæftiges uden for afdelingen ved f.eks. arbejde eller skole, jf. magtanvendelsesbekendtgørelsens § 33, stk. 1.

Jeg har til brug for besvarelsen af spm. 998 indhentet bidrag fra Justitsministeriet, som kan oplyse følgende om de regler om udgang, herunder frigang, under ophold på en sikret institution, der hører under Justitsministeriet:

"Unge, der afsoner en ubetinget frihedsstraf på en sikret institution

Det følger af straffuldbydelseslovens § 78, stk. 2, at dømte, der er under 18 år, anbringes i institution, familiepleje, egnet hjem eller lignende, medmindre afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler imod anbringelse uden for fængsel og arresthus.

I særlige tilfælde kan en anbringelse efter denne bestemmelse ske i en sikret institution. Der henvises i den forbindelse til bestemmelsen i § 30, stk. 1, nr. 5, i bekendtgørelse nr. 419 af 29. april 2014 om magtanvendelse over for børn og unge anbragt uden for hjemmet.

Afgørelse om anbringelse af unge træffes af Direktoratet for Kriminalforsorgen, og direktoratet kan i forbindelse med anbringelsen fastsætte vilkår om bl.a. udgang fra institutionen, jf. straffuldbydelseslovens § 78, stk. 3.

Direktoratet vil normalt bestemme, at den unge undergiver sig de regler, der gælder på anbringelsesstedet, herunder anbringelsesstedets regler om udgang. Er der ikke fastsat regler om udgang på anbringelsesstedet, fastsættes der konkret vilkår om, at den unge kun forlader institutionen efter forudgående aftale med personalet, at den unge kun forlader institutionen under ledsagelse af personalet, eller at den unge kun forlader institutionen efter

personalets nærmere bestemmelse, dog som udgangspunkt ikke i videre omfang end svarende til reglerne om udgang fra åbent fængsel.

Ved afgørelsen om tilladelse til udgang vil der – ud over hensynet til den socialpædagogiske behandling – navnlig skulle lægges vægt på hensynet til retssikkerheden, herunder om der er risiko for, at den unge i forbindelse med udgangen vil begå ny kriminalitet, undvige eller på anden måde misbruge udgangstilladelsen.

Unge, der afsoner en idømt en ungdomssanktion i medfør af straffelovens § 74 a

Det følger af straffelovens § 74 a, at retten kan bestemme, at en person, der på gerningstidspunktet ikke var fyldt 18 år, og som har begået grovere personfarlig kriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet, skal undergive sig en struktureret, kontrolleret socialpædagogisk behandling af 2 års varighed, hvis det må anses for formålstjenligt for at forebygge yderligere lovovertrædelser (en ungdomssanktion).

Som led i fuldbyrdelsen af en ungdomssanktion vil den unge typisk blive anbragt i en sikret institution i en indledende periode.

De nærmere regler om udgang er fastsat i bekendtgørelse nr. 200 af 25. marts 2004 om udgangstilladelse mv. til personer, der er anbragt i hospital eller institution i henhold til strafferetlig afgørelse eller i medfør af farlighedsdekret, jf. straffelovens § 74 a, stk. 4.

Udgangspunktet er, at den unge først kan få udgang efter 30 dages ophold på den sikrede afdeling, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 2, idet denne frist dog kan fraviges, jf. herom nærmere i § 5, stk. 3.

Ved afgørelse af, om der bør gives tilladelse til udgang, skal der – ud over hensynet til den socialpædagogiske behandling – navnlig lægges vægt på hensynet til retssikkerheden, herunder om der er risiko for, at den unge i forbindelse med udgangen vil begå ny kriminalitet, undvige eller på anden måde misbruge udgangstilladelsen, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1.

Tilladelsen til udgang er betinget af, at den unge under udgangen ikke begår strafbart forhold eller i øvrigt misbruger udgangstilladelsen, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1, og kan betinges af andre vilkår, jf. § 6, stk. 2.

Kompetencen til at træffe afgørelse om udgang for unge er delt mellem institutionen, politidirektøren og statsadvokaten afhængigt af varigheden af udgangen, formålet med udgangen, og hvorvidt udgangen er ledsaget eller ej.

Unge der er anbragt i varetægtssurrogat i medfør af retsplejelovens § 765

Unge under 18 år, der varetægtsfængsles i forbindelse med en straffesag, skal som udgangspunkt anbringes i varetægtssurrogat på en sikret institution, hvis den unge samtykker heri, jf. retsplejelovens § 765.

De nærmere regler om udgang er fastsat i bekendtgørelse nr. 200 af 25. marts 2004, jf. ovenfor.

Udgangspunktet er, at unge, der er anbragt i varetægtssurrogat på en institution, ikke uden rettens godkendelse må forlade institutionens område, jf. § 7, stk. 1 og 2.

Når særlige omstændigheder taler derfor, kan institutionens ledelse dog med politiets samtykke give tilladelse til udgang med ledsager for et kortere tidsrum, jf. § 7, stk. 3. Særlige omstændigheder kan f.eks. være behandling på et hospital eller dødsfald hos nærmeste familie.

En sådan tilladelse til udgang vil være betinget af, at den unge under udgangen ikke begår strafbart forhold eller i øvrigt misbruger udgangstilladelsen, og kan betinges af andre vilkår, jf. bekendtgørelsens § 10.”

Manu Sareen

/ Lise Stidsen Vandahl